

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

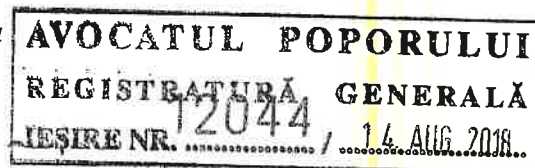
Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Alexandru Teodorescu

Director al Centrului de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urlați

Str. Orzoaia de Jos, nr. 52, orașul Urlați, județul Prahova

RECOMANDAREA
nr. 29 din 14. AUG. 2018

***referitoare la dispunerea măsurilor legale pentru respectarea drepturilor
beneficiarilor din Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională
pentru Persoane Adulte cu Handicap Urlați***

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a dispus efectuarea unei anchete la Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urlați, în vederea verificării aspectelor relatate în presă în data de 05 iunie 2018, cu privire la suspiciunea potrivit căreia o beneficiară a acestui centru (o tânără în vârstă de 23 de ani diagnosticată cu retard mintal), ar fi fost victima unui viol.

În data de 27 iunie 2018 experții Biroului teritorial Ploiești au efectuat o anchetă la Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urlați, pentru verificarea aspectelor relatate în presă, și care au format obiectul sesizării din oficiu înregistrată sub nr. 8944 din 15 iunie 2018.

Din documentele puse la dispoziție și din discuțiile purtate cu domnul

- directorul centrului, doamna
- psiholog, doamna
- asistent social și doamna
- asistent medical, s-au evidențiat

următoarele :

Referitor la cazul relatat în presă, directorul centrului a menționat că incidentul respectiv a avut loc în data de 01.06.2018 între beneficiarii [REDACTED] (23 de ani) și [REDACTED] (57 de ani), în jurul prânzului, însă acesta nu a fost raportat ca incident, deoarece beneficiara [REDACTED] nu a reclamat acest fapt și nici salariații nu au cunoscut ce s-a întâmplat.

Conform documentelor aflate la dosarul personal al beneficiarei [REDACTED] aceasta este diagnosticată cu [REDACTED]. Este instituționalizată la acest centru din anul 2015, însă se află în sistem instituționalizat de protecție din copilărie, iar de-a lungul timpului a fost victima mai multor violențe și abuzuri (chiar și în familia sorei sale). Conform susținerilor doamnei psiholog [REDACTED], beneficiara nu face [REDACTED].

Potrivit mențiunilor din registrul de rapoarte medicale, în data de **02.06.2018, ora 10,30**, beneficiara [REDACTED] s-a prezentat la cabinetul medical [REDACTED]. Asistenta medicală a considerat că beneficiara a fost supusă unui abuz și a solicitat intervenția serviciului de ambulanță și a poliției. Drept urmare, beneficiara a fost dusă la Serviciul de Medicină Legală Ploiești [REDACTED].

Din nota informativă întocmită de psihologul centrului rezultă că după incident s-a discutat cu beneficiara [REDACTED], iar aceasta a relatat cu exactitate desfășurarea evenimentelor, fără inhibiții și fără a prezenta tendințe confabulatorii. Beneficiara a menționat psihologului faptul că *a spus asistentei medicale că ea nu a vrut, de teamă că a făcut ceva rău*, că i-a fost teamă când a auzit poliția, dar și mai teamă i-a fost când a fost luată cu salvarea.

Conform precizărilor făcute de psihologul centrului, beneficiara [REDACTED] se afla la momentul incidentului într-un program de consiliere și îndrumare, iar ulterior acestuia a fost inclusă într-un program de consiliere zilnică prin care să-și dezvolte încrederea în sine, feminitatea, să înțeleagă noțiunea de planning familial (își dorește un copil dar nu știe să îl crească), este atașată emoțional de anumite persoane, fără controlul impulsurilor.

Referitor la beneficiarul [REDACTAT], din relatările reprezentanților centrului și din documentele aflate la dosarul personal a reieșit faptul că acesta a venit la Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urați în anul 2015 prin transfer de la Centrul Călinești. În ultima parte a lunii aprilie 2018 au apărut modificări în starea acestuia, pe fondul unei supărări din cauza unei situații familiale (nu a fost anunțat de familie de decesul mamei).

Deoarece nu se simțea bine, acesta a cerut să fie internat la Spitalul Județean Ploiești – [REDACTAT], sens în care a și fost internat în perioada 04 - 31 mai 2018.

Din documentele puse la dispoziție de conducerea centrului, rezultă că după externare, beneficiarul a revenit în centru (în după amiaza zilei de 31 mai 2018), prezentând un comportament *agitat, agresiv, era schimbat atât fizic, cât și comportamental* [REDACTAT] [REDACTAT] [REDACTAT]).

A fost consultat de medicul specialist [REDACTAT] [REDACTAT] (în prezența d-nei psiholog [REDACTAT], d-nei [REDACTAT] – d-nei [REDACTAT] – asistente medicale), care i-a schimbat diagnosticul și tratamentul și a solicitat să fie prezentat și la următoarea zi de consultație.

Nu au fost recomandate măsuri de supraveghere pentru acest beneficiar nici la externarea de la [REDACTAT] a Spitalului Județean Ploiești și nici de către medicul specialist [REDACTAT].

În data de 01 iunie 2018 au avut loc mai multe evenimente în care beneficiarul [REDACTAT] a fost implicat, respectiv :

În jurul orei 9,00 a lovit-o pe beneficiara [REDACTAT] (fosta sa parteneră), cu care a avut o relație de mai mulți ani, aceasta fiind nevoită să se ascundă în bucătăria centrului (ajutată de salariații centrului), pentru a se proteja de agresivitatea numitului [REDACTAT].

Față de situația respectivă, salariații prezenți la serviciu la acel moment au încercat să o protejeze pe beneficiara [REDACTAT], ascunzând-o în bucătărie și au încercat să îl liniștească pe beneficiarul [REDACTAT].

După acest incident, **în jurul prânzului**, [REDACTED] a intrat în conversație cu beneficiara [REDACTED] și sub pretextul că îi va pune la dispoziție telefonul său mobil pentru ca aceasta să ia legătura cu familia sa, au mers în camera în care era cazat [REDACTED].

Ulterior, beneficiarul [REDACTED] **a redevenit agitat și a continuat să o caute pe beneficiara [REDACTED] pentru a o lovi din nou.**

Întrucât personalul de serviciu nu a reușit să tempereze manifestările agresive ale acestuia, **în jurul orei 15,30** asistenta medicală a anunțat telefonic directorul centrului și a solicitat serviciul de ambulanță și poliția, iar la ora 16,00 beneficiarul [REDACTED] a fost internat din nou la [REDACTED] a Spitalului Județean Ploiești, iar ulterior a fost transferat la [REDACTED].

În urma acestui incident a fost evaluată situația acestui beneficiar și **s-a propus transferarea acestuia în Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru persoane Adulte cu Handicap Călinești.**

Referitor la situația beneficiarului [REDACTED], reprezentanții centrului au precizat că acesta **este persoană pusă sub interdicție** prin Sentința civilă nr. [REDACTED] pronunțată de Tribunalul Prahova.

Beneficiara [REDACTED] ([REDACTED] [REDACTED]), fostă parteneră a numitului [REDACTED], și-a exprimat dorința de a vorbi cu reprezentanții instituției Avocatul Poporului, discuțiile au avut loc în condiții de confidențialitate, iar aceasta a dorit să scrie și o declarație. Atât în cadrul discuției, cât și prin declarația scrisă, aceasta și-a exprimat teama pe care o are cu privire la reîntoarcerea în centru a numitului [REDACTED] și consideră că este în pericol.

Aceasta a mai susținut că a avut cu [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Potrivit notei întocmită de psihologul centrului, beneficiara [REDACTED] a suferit un șoc văzând modificările survenite în comportamentul fostului partener, dar și agresivitatea acestuia la reîntoarcerea în centru (după spitalizarea la [REDACTED] Spitalului Județean Ploiești).

În urma incidentelor din data de 01 iunie 2018, beneficiara [REDACTED] a fost inclusă în programul de consiliere comportamentală.

În concluzie, din verificările efectuate a rezultat că în data de 01 iunie 2018 beneficiara [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED].

Aspectele [REDACTED], formează obiectul unui dosar penal înregistrat la Poliția orașului Urlați [REDACTED] ca urmare a sesizării organelor de poliție de către asistenta medicală a centrului și urmează a fi soluționate în raport de probele administrate în acest dosar.

La nivelul D.G.A.S.P.C. Prahova au fost demarate verificări și a fost constituită o comisie disciplinară care la momentul efectuării anchetei de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului nu finalizase procedura cercetării disciplinare.

Referitor la condițiile din centru care au favorizat evenimentele, din verificări s-au evidențiat următoarele:

a) La nivelul centrului **nu există condiții corespunzătoare care să asigure beneficiarilor din centru, intimitatea în cazul în care nu doresc să locuiască împreună, dar doresc să aibă relații intime consimțite** (pentru cuplurile formate care au o relație stabilă și care își exprimă dorința de a locui împreună centrul a pus la dispoziția acestora camere separate pentru fiecare cuplu).

Standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor adulte cu dizabilități sunt stabilite prin **Ordinul nr. 67/21.01.2015** privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, **anexa 1. Astfel :**

Subsecțiunea 3⁴, Standardul 4 (viață și contacte sociale), S.4.5. prevede următoarele:

“Centrul asigură condițiile necesare pentru respectarea vieții intime a beneficiarilor.

Centrul respectă viața intimă a beneficiarilor si, în funcție de situație, asigură condiții adecvate pentru cuplurile formate în centru, oferind totodată și consiliere în ceea ce privește măsurile contraceptive.

Im: Beneficiarilor le este respectat dreptul la o viață normală și împlinită”

Subsecțiunea 4³, standardul 3 (cazare), S.3.1 prevede *obligația centrului rezidențial de a asigura fiecărui beneficiar spațiul de cazare într-un dormitor/camera personală, corespunzător nevoilor proprii.*

Subsecțiunea 5¹, Standardul 1 (respectarea drepturilor beneficiarilor și a eticii profesionale), S. 1.1, pct. 14 și 15 prevăd că beneficiarii *au dreptul de a beneficia de intimitate și de a-și manifesta și exercita liber orientările și interesele culturale, etnice, religioase, sexuale, conform legii;*

Din verificările efectuate a reieșit faptul că în centru nu există condiții care să asigure intimitate pentru întâlnirile intime dintre beneficiarii care nu locuiesc împreună. În astfel de cazuri [REDACTED]

În același timp se aduce atingere și drepturilor celorlalți beneficiari, care nu mai pot dispune de spațiul ce li se cuvine sau trebuie să aștepte pentru a avea acces în camera respectivă, motiv pentru care se pot naște conflicte între beneficiari sau situații jenante care lezează demnitatea umană.

Aspectele sunt cunoscute atât personalului din centru cât și conducerii centrului, care a precizat că la nivelul centrului nu sunt spații ce ar putea fi amenajate și folosite în acest scop, [REDACTED]

b) Cu privire la metodele de prevenție și de contracepție oferite beneficiarilor doamna [REDACTED], asistenta medicală, a precizat că pe baza acordului exprimat de către beneficiare, se pun la dispoziția acestora [REDACTED]

În acest sens, Standarele minime de calitate stabilite prin **Ordinul nr.67/2015, Subsecțiunea 3⁴, standardul 4 (viață activă și contacte sociale), alin. 2, pct. S.4.2.** prevăd obligația centrului de a realiza pentru beneficiari **sesiuni de informare în vederea**

menținerii unui stil de viață sănătos, precum și asupra drepturilor fundamentale pe care aceștia le au, cuprinzând și **educația sexuală și contraceptivă**.

Din documentele prezentate cu ocazia verificărilor a rezultat că ultima acțiune de educație sexuală, planning familial, prevenirea sarcinii nedorite și a bolilor cu transmitere sexuală a avut loc în centru în data de 21.03.2017 și au participat 50 de beneficiari de la C.I.T.O.P.A.H. Urlați, conform procesului verbal nr. 1001/21.03.2017.

c)În prezent supravegherea beneficiarilor se realizează de către personalul de serviciu care este subdimensionat în raport de numărul beneficiarilor, iar supravegherea video există numai pentru exterior și pentru holurile din incinta celor două corpuri de clădire destinate cazării beneficiarilor.

În declarațiile date în fața comisiei de disciplină, infirmierii au precizat faptul că *personalul care trebuie să supravegheze beneficiarii este insuficient în raport de numărul de beneficiari*, iar situațiile în care aceștia sunt agitați sunt foarte greu de gestionat.

Astfel, **în noaptea de 31 mai 2018 și în data de 01 iunie 2018** existau în centru **147 de beneficiari**, distribuiți în două corpuri de clădire, fiecare clădire având parter și etaj.

Personalul de serviciu din aceeași perioadă a fost alcatuit după cum urmează :

- **Pentru programul de zi – 8 salariați (3 infirmieri** -din care 1 infirmier a fost delegat: să însoțească un beneficiar la spital între orele 07,00-19,00; **1 asistent medical; 1 instructor ergoterapie; 1 electrician; 1 bucătar; 1 spălătoareasă).**
- **Pentru programul de noapte de 12 ore, între prele 19,00-07,00 – 4 salariați (3 infirmieri; 1 asistent medical)**

d)Capacitatea centrului – conform stadelor capacitatea centrului este de **172 de locuri**, iar numărul beneficiarilor existenți în centru **la momentul efectuării anchetei era de 150 de persoane**, cu vârste cuprinse între 18 – 70 de ani.

C.I.T.O.P.A.H. Urlați are la acest moment **74 de salariați**, deși conform ștatului de funcții **schema de personal completă prevede 172 posturi (conform standardelor)**.

În prezent, numărul de salariați, raportat la numărul de beneficiari nu respectă reglementările legale în domeniu, fiind insuficient pentru a asigura în bune condiții activitățile și serviciile sociale în concordanță cu scopul centrului și nevoile beneficiarilor.

Astfel, potrivit **H.G. nr. 867/2015** pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale,

raportul angajat/beneficiar este de minimum 1/1, iar 60% îl reprezintă personalul de specialitate.

Disproporția dintre numărul de beneficiari și numărul de salariați a fost creată la momentul relocării mai multor beneficiari din alte centre la C.I.T.O.P.A.H Urlați (în anul 2015), fără suplimentarea schemei de personal și/sau alocarea fondurilor necesare pentru posturile necesare.

În aceeași perioadă a intrat însă în vigoare **H.G. nr. 867/2015** pentru aprobarea nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, **care a permis suplimentarea numărului de posturi la nivelul centrului (conform standarelor), dar fără a se suplimenta corespunzător și fondul de salarii.**

Potrivit susținerilor conducerii centrului, situația nu a putut fi corectată din două motive:

a) *Centrul se află în monitorizare după lucrările de reabilitare care au fost efectuate efectuate cu fonduri europene, perioada de monitorizare expiră în 2019, iar în acest context, nu poate fi redus numărul beneficiarilor.*

b) *Nu s-au putut face angajări deoarece nu au fost alocate sumele necesare pentru asigurarea fondului de salarii corespunzător, deși C.I.T.O.P.A.H. Urlați a solicitat alocarea acestor fonduri.*

Astfel, în vederea alocării sumelor necesare asigurării fondului de salarii pentru anul 2018 a fost elaborat proiectul de buget pentru anul 2018 în care C.I.T.O.P.A.H Urlați a prevăzut suma de **4.046,50 mii lei** pentru cheltuieli de personal, cuprinzând și **angajare de personal de specialitate în anul 2018** (5 infirmieri, 2 asistenți medicali și 1 instructor de ergoterapie).

Conform H.C.J. Prahova nr. 63/29.05.2018 din suma solicitată prin proiectul de buget a fost aprobată și prevăzută în bugetul rectificat pentru anul 2018 suma de **2.292.00 mii lei.**

În vederea angajării de personal, în anul 2017 a fost organizat un concurs pentru ocuparea a 5 posturi (1 post asistent social debutant, un post inspector de specialitate/contabilitate, 2 posturi asistenți medicali, 1 post spălătoreasă), iar **în urma concursului s-au ocupat 4 posturi** (nu a fost ocupat 1 post de asistent medical).

La data de 27 iunie 2018 (data anchetei) exista un număr total de 99 de posturi vacante (din care 1 medic, 18 asistenți medicali, 20 infirmieri, 8 asistenți sociali), iar în acest an nu a fost organizat niciun concurs în vederea angajării de personal.

Prin adresa nr. 2444/27.06.2018 (data efectuării anchetei) Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urlați a solicitat D.G.A.S.P.C. Prahova aprobarea pentru scoaterea la concurs a 19 posturi vacante (4 posturi de asistent medical, 10 posturi infirmier, 4 posturi instructor ergoterapie, 1 post muncitor calificat croitorie).

Față de aspectele constatate, apreciem că la Centrul de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urlați au fost încălcate prevederile art. 26 și art. 50 din Constituția României, republicată, referitoare la viața intimă, familială și privată, respectiv protecția persoanelor cu handicap și nu au fost respectate standardele minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor adulte cu dizabilități prevăzute în anexa 1 la Ordinul nr. 67/21.01.2015 privind aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 16 alin. 1, art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

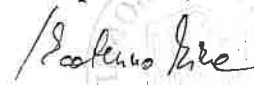
RECOMANDARE

1. Directorul Centrului de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urlați va dispune măsurile legale care se impun pentru :

- efectuarea demersurilor în vederea ocupării posturilor vacante în cadrul Centrului de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urați, în special pentru asigurarea personalului necesar pentru supravegherea beneficiarilor.
- realizarea unor modalități eficiente de monitorizare a beneficiarilor în scopul creșterii siguranței și securității acestora.
- asigurarea unor condiții corespunzătoare pentru respectarea intimității beneficiarilor în cazul în care nu doresc să locuiască împreună, dar doresc să aibă relații intime consimțite, fără a aduce atingere drepturilor celorlalți beneficiari.
- efectuarea periodică a unor sesiuni de informare a beneficiarilor privind educația sexuală și contraceptive.
- monitorizarea stării medicale, psihologice și sociale a beneficiarelor și , în vederea prevenirii unor eventuale incidente.

2. Directorul Centrului de Integrare prin Terapie Ocupațională pentru Persoane Adulte cu Handicap Urați, va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Ploiești, în termen de 30 de zile, cu privire la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, iulie 2018